

Predložka por

V nasledujúcom učive bude bližšie určené využitie predložky **por**.

Predložka POR sa používa v nasledujúcich prípadoch:

a. **Na vyjadrenie príčiny**

Voy al médico pr enfermedad.

(Kvôli chorobe idem k lekárovi .)

No lo tengo hecho todavía por no entender.

(Zatiaľ to nemám hotové, lebo som nerozumel.)

b. **Na vyjadrenie dôvodu**

No he venido por tener miedo.

(Neprišiel som, lebo som mal strach.)

c. **Na vyjadrenie toho, akými prostriedkami dej prebieha**

Te lo mando por mi hermano.

(Pošlem ti to po mojom bratovi.)

d. **V miestnom význame, ako odpoveď na otázku:**

- Kedy?

Tenemos que pasar por la plaza.

(Musíme prejsť námestím.)

- Kde?

Lo encontraba tirado por el suelo.

(Našla ho, ako leží na podlahe.)

Alebo pri určení približného miesta:

Vive en algún lugar por Madrid.

(Žije na nejakom mieste v Madride.)

Pri opakovanom pohybe na určitých miestach:

Lo pasaremos ejercicio por ejercicio.

(Prešli sme to cvičenie po cvičení.)

e. **V časovom význame**

- Pomocou predložky POR vieme určiť o akú časť dňa sa jedná:

Por la tarde tengo la escuela.

(Poobede mám školu.)

- Vieme pomocou nej vyjadriť opakovanie:

Tengo las clases de inglés dos veces por semana.

(Mám hodiny angličtiny dvakrát do týždňa.)

- Určuje tiež približne obdobie a tiež dobu určitú:

Por aquell tiempo nadie tenía coche.

(V tých časoch nikto nemal auto.)

Por ahora no te lo puedo dar.

(Teraz ti to nemôžem dať.)

f. **Na vyjadrenie účelu určitého pohybu, presunu**

- Napríklad pri slovese IR

Tengo que ir por abuelo.

(Musím ísť po dedka.)

g. **Na vyjadrenie pôvodu deja v trpnom rode**

La película fue grabada por Almodóvar.

(Film bol natočený Almodóvarom.)

h. **Ak chceme vyjadriť náhradu, zmenu**

Lo va a pagar por mí.

(Zaplatí to za mňa.)

i. **Na vyjadrenie ceny**

Lo vendemos por tres euros.

(Predávame to za 3 eurá.)

j. **Na odôvodnenie prečo sa niečo deje/kvôli komu sa to deje**

Lo hace todo por vosotros.

(Všetko to robí pre vás.)

k. **Na popísanie/vyjadrenie dejov, ktoré sa zatiaľ ešte nestali**

Todavía me queda mucho por hacer.

(Ešte mi ostáva veľa spraviť.)

l. **Keď chceme vyjadriť poradie**

Ya estamos aquí por segunda vez.

(Už sme tu druhýkrát.)

m. **Pri násobení a udávaní percent**

Me vas a pagar el quince por ciento.

(Zaplatíš mi 15 percent.)

n. **Na vyjadrenie spôsobu**

Lo tengo hecho por completo.

(Mám to spravené kompletne.)

Niektoré zo sloviés, ktoré sa spájajú s predložkou POR:

Inclinarse por algo - inklinovať k niečomu

Interesarse por algo - zaujímať sa o niečo

Luchar por algo - bojovať za niečo

Pasar por algo - byť považovaný za niečo/niekoho

Preguntar por alguien - pýtať sa na niekoho

Preocuparse por algo/alguien - robiť si starosti pre niečo/niekoho

Votar por algo - hlasovať pre niečo/niekoho

Zopakujte si:

Musíme prejsť mestom.

Kráčame cez hory cez doly.

Nájdeš to cez internet.

Choď pre mamu na stanicu.

Použitá literatúra:

a) Oľga Macíková, Ľudmila Mlýnková: Manual de Español Actual I y II

b) Jana Lenghardtová: Španielčina 1, 2

c) Valerio Báez San José: Moderní gramatika španělštiny